

ប្រាសាទស្រែប្រាសាទ

ប្រាសាទស្រែប្រាសាទ មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិស្រែវាល ឃុំដងកាំបិត ស្រុកសណ្តាន់ ខេត្តកំពង់ធំ ចម្ងាយប្រមាណ ១០០គីឡូម៉ែត្រពីទីរួមខេត្ត និងស្ថិតនៅកៀកតំបន់ព្រៃឡង់។ នៅសម័យអាណានិគមបារាំង ប្រាសាទនេះពុំធ្លាប់មានអ្នកស្រាវជ្រាវណាមកសិក្សាឡើយ ពោល គឺទើបតែនៅសតវត្សរ៍ទី២១នេះ ដែលក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ សហការជាមួយសាលាបារាំងចុងបូព៌ាប្រទេស មកសិក្សានិងចុះបញ្ជី។

ប្រាសាទនេះសាងអំពីឥដ្ឋ មានរាងបួនជ្រុងស្មើ មានយ៉ែលយបន្តិច បែរមុខទៅទិសខាងកើត ហើយខាងកើតមានស្រះធំមួយ។ ភ្នំប៉មនេះមានប្រវែង ៤,៥០ម៉ែត្រ យ៉ែលយទៅទិសខាងកើតមានប្រវែង ១ម៉ែត្រ ហើយមានកម្ពស់សរុប ៧ម៉ែត្រ។ ឥដ្ឋរបស់ប្រាសាទមានប្រវែងជាមធ្យមបណ្តោយ ៣០ស.ម. ទទឹង ១៣ស.ម. និងកម្រាស់ ៦ស.ម.។ សព្វថ្ងៃ នៅខាងក្នុងប្រាសាទបានក្លាយជាប្រហោងជ្រៅមួយ កើតចេញពីការដឹកបំផ្លាញរុករកវត្ថុបុរាណដោយជនខឹងខូចជាច្រើនលើកច្រើនសារ។ ចំណែក ជញ្ជាំងរបស់ប្រាសាទនៅទិសខាងលិច ខាងជើង និងខាងត្បូង យើងមើលលែងយល់ទៅហើយ ដោយសារបំណែកឥដ្ឋដែលធ្លាក់មកពីកំពូលប្រាសាទមកកប់បាត់ជញ្ជាំង។ ប៉ុន្តែ ផ្នែកខ្លះដែលនៅសល់អាចឱ្យយើងដឹងថា ប្រាសាទនេះពុំមានទ្វារបញ្ឆោតដូចប្រាសាទដទៃទៀតទេ តែគេធ្វើជញ្ជាំងឥដ្ឋលាត ឬអាចមានលម្អត្រឹមតែសសរផ្តោបដែលនៅជាប់ជញ្ជាំង ដូចប្រាសាទមួយចំនួនក្នុងក្រុមប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ភ្នំប៉ម N9, N10។

ក្បាច់លម្អរបស់ប្រាសាទពុំមាននៅសេសសល់ច្រើននោះទេ លើកលែងតែផ្តែរទ្វារមួយធ្វើអំពីថ្មភក់ ដែលយើងឃើញធ្លាក់នៅខាងមុខប្រាសាទ។ ផ្តែរទ្វារនេះមានបណ្តោយ ១៤៥ស.ម. ទទឹង ៥៥ស.ម. កម្រាស់ ៣០ស.ម. ដែលមានលម្អដោយរូបសត្វមករ បែរមុខចូលក្នុងខ្នាតឬលេបក្បាច់បន្ទាត់ធ្នូ។ ក្រៅពីរូបសត្វមករ យើងអាចនៅមើលឃើញតែរំយោលផ្កាតិចតួចទៀតប៉ុណ្ណោះ ដោយហេតុថាក្បាច់នៅលើផ្តែរបានរលុបស្ទើរពេញមួយផ្ទៃផ្តែរទៅហើយ។ ទោះបីយ៉ាងណា យើងអាចដឹងថា ផ្តែរនេះមានលំនាំដូចផ្តែរជាច្រើនទៀតដែលរកឃើញនៅតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ដែលជាសិល្បៈរចនាបថសំបូរព្រៃគុក សតវត្សរ៍ទី៧ ហើយប្រាសាទនេះអាចសាងនៅក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី១ (គ.ស.៦១៦ ដល់ ៦៣៧)។

តាមរយៈត្រីកតាងនេះ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ទីតាំងប្រាសាទស្រែប្រាសាទ អាចជាតំបន់មួយដែលមានមនុស្សតាំងទីរស់នៅនាសម័យចេនឡា ហើយក៏អាចមានទំនាក់ទំនងទៅមក

ឥតដាច់ជាមួយសហគមន៍មនុស្សនៅរាជធានីភ្នំពេញសានបុរៈ ដ្បិតបើមើលតាមភូមិសាស្ត្រ គឺនៅមិន
ឆ្ងាយពីគ្នាប៉ុន្មានទេ។

អរិយធម៌ខ្មែរ
KHMER CIVILIZATION

រូបទី១៖ ប្រាសាទស្រែប្រាសាទ (មើលពីទិសខាងត្បូង)

រូបទី២៖ ប្រាសាទស្រែប្រាសាទ (មើលពីទិសឦសាន)

អត្ថបទដោយ៖ ម៉ង់ វ៉ាលី

រូបទី៣៖ ខ្លោងទ្វារប្រាសាទស្រែប្រាសាទ

រូបទី៤៖ ផ្តែរទ្វារប្រាសាទស្រែប្រាសាទ